

SustainaBul MBO rapportage 2020

MBO College Lelystad

Puntenoverzicht

Categorie	Maximaal te behalen score	Behaalde score
Onderwijs	75	61
Praktijk	75	63
Bedrijfsvoering	75	41
Integraal	75	50
Totaal	300	215

Vraag 1

Onderwijs > Vragen

O1: Visie en beleid op duurzaam onderwijs

*Heeft uw onderwijsinstelling een (langetermijn)visie of -beleid voor het verduurzamen van het onderwijs? Licht toe.
(Maximaal 15 punten)*

15 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, we hebben naast een visie en beleid ook een systematische aanpak om continu te verbeteren (bewijs toevoegen).

Ja, in het document 'plan van aanpak' en het 'overzicht van de visie CRE' staat beschreven hoe en waarom het onderwijs bij het MBO College Lelystad verduurzaamd gaat worden. Met de visie: studenten zodanig opleiden voor de toekomst dat ze in staat zijn om door circulair te denken en te doen het beroep waarvoor ze worden opgeleid goed uit te voeren, is deze verduurzaming gestart. Binnen vijf jaar wordt de strategie geïmplementeerd en zal het een fundamenteel onderdeel zijn van het onderwijs binnen het MBO College Lelystad en partners van de Circulaire Regionale Economie. In drie fases is beschreven hoe dit zich ontwikkelt en ook is er ruimte om de invullen van de leerlijnen continu te verbeteren, mocht dit nodig blijken (zie monitoren en evalueren). Ook ziet u in het schema de externe en interne programma lijnen van het project CRE.

De missie van de Publiek-Private-Samenwerking De Circulaire Regionale Economie is om mbo-studenten op te leiden zodat ze in staat zijn een koppeling te maken tussen hun beroep en de circulaire economie. De missie en visie sluiten aan bij de omgevingsvisie van de provincie Flevoland en wordt daardoor provinciaal ondersteund. Ook in de missie en visie van de onderwijsinstelling is het beleid gericht op het bouwen van bruggen tussen opleiding, werk, vervolgonderwijs en de samenleving. CRE sluit hierbij aan. Het beleid voor verduurzaming bestaat uit zes verschillende programmalijnen.

1. Opzetten Practoraat met stuurgroep en een werkgroep Transitie. Inspiratie en kennis platform dat verbinding legt binnen de PSS. De Stuurgroep die bestaat uit een roulerende groep gespecialiseerde binnen het onderwijs en de overheid. De werkgroep Transitie bestaat uit leerkrachten en betrokkenen bij MBO College Lelystad en ontwikkelen de inhoud van de vakken ondernemerschap/burgerschap/CRE-tour/duurzaamheid. Het practoraat organiseert Labs4Sustainability en ontwikkelt een keurmerk Circulaire Regionale Economie.
2. Sensibilisering van MBO College Lelystad en installatietechnische opleidingen van het MBO College Almere en de regio.
3. Het ontwikkelen van circulaire competenties binnen de MBO Colleges
4. Participeren in een regionale agenda Circulaire Economie
5. Het ontwikkelen van een regionale doorlopende leerlijn vmbo-mbo-AD-hbo-een leven lang

leren.

6. Het ontwikkelen van een hybride leerlijn de Circulaire Regionale Economie.

Feedback

Is aandacht voor de circulaire economie een aspect van duurzaamheid of bedoelt men daar meer mee ?

Wat te denken van de energietransitie? Wordt die ook meegenomen. En de SDG's ??

Voor mijn gevoel gaat circulair denken en doen over materialen en de energietransitie over energie. De trias materialica over materialen en de trias energetica over energie. Beiden reduceren de CO2 footprint maar voor mij zijn het twee verschillende werelden. PV, Wind, Geothermie etc is dat ook de circulaire economie ? Voor mij is "that not in the name"

Daarbij is het mooi dat er een practoraat wordt opgezet maar wat is het totale beleid met visie, missie doelstellingen op het gebied van onderwijs en bedrijfsvoering van de school? Wel prima dat dit in Lelystad de aandacht krijgt. Misschien zijn de beleidsstukken van de school nog aan te leveren.

8 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, we hebben naast een visie en beleid ook een systematische aanpak om continu te verbeteren (bewijs toevoegen).

Ja, in het document 'plan van aanpak' en het 'overzicht van de visie CRE' staat beschreven hoe en waarom het onderwijs bij het MBO College Lelystad verduurzaamd gaat worden. Met de visie: studenten zodanig opleiden voor de toekomst dat ze in staat zijn om door circulair te denken en te doen het beroep waarvoor ze worden opgeleid goed uit te voeren, is deze verduurzaming gestart. Binnen vijf jaar wordt de strategie geïmplementeerd en zal het een fundamenteel onderdeel zijn van het onderwijs binnen het MBO College Lelystad en partners van de Circulaire Regionale Economie. In drie fases is beschreven hoe dit zich ontwikkelt en ook is er ruimte om de invullen van de leerlijnen continu te verbeteren, mocht dit nodig blijken (zie monitoren en evalueren). Ook ziet u in het schema de externe en interne programma lijnen van het project CRE.

De missie van de Publiek-Private-Samenwerking De Circulaire Regionale Economie is om mbo-studenten op te leiden zodat ze in staat zijn een koppeling te maken tussen hun beroep en de circulaire economie. De missie en visie sluiten aan bij de omgevingsvisie van de provincie Flevoland en wordt daardoor provinciaal ondersteund. Ook in de missie en visie van de onderwijsinstelling is het beleid gericht op het bouwen van bruggen tussen opleiding, werk, vervolgonderwijs en de samenleving. CRE sluit hierbij aan. Het beleid voor verduurzaming bestaat uit zes verschillende programmalijnen.

1. Opzetten Practoraat met stuurgroep en een werkgroep Transitie. Inspiratie en kennis platform dat verbinding legt binnen de PSS. De Stuurgroep die bestaat uit een roulerende

groep gespecialiseerde binnen het onderwijs en de overheid. De werkgroep Transitie bestaat uit leerkrachten en betrokkenen bij MBO College Lelystad en ontwikkelen de inhoud van de vakken ondernemerschap/burgerschap/CRE-tour/duurzaamheid. Het practoraat organiseert Labs4Sustainability en ontwikkelt een keurmerk Circulaire Regionale Economie.

2. Sensibilisering van MBO College Lelystad en installatietechnische opleidingen van het MBO College Almere en de regio.
3. Het ontwikkelen van circulaire competenties binnen de MBO Colleges
4. Participeren in een regionale agenda Circulaire Economie
5. Het ontwikkelen van een regionale doorlopende leerlijn vmbo-mbo-AD-hbo-een leven lang leren.
6. Het ontwikkelen van een hybride leerlijn de Circulaire Regionale Economie.

----- Ronde 2

Om te reageren op de feedback is er een document toegevoegd (**zie upload: ronde 2 visie, missie en kwaliteitsagenda.docx**). Hierin is de visie en missie van het MBO College Lelystad opgenomen. Ook zijn er verschillende reacties toegevoegd inclusief bewijs. Zie onze website voor resultaten van de ondernomen activiteiten. <http://www.practoraat-cre.nl>

Conclusie

Lelystad is goed bezig en hebben een practoraat CE in de regio. Vanuit het practoraat zijn mooie documenten opgesteld met visie missie, doelstellingen, onderwijsprogramma's, lesmateriaal en samenwerking met de regio.

Toch zijn de stukken geschreven vanuit de optiek van het lectoraat. Je mist een algemene brede kijk van waaruit verdiept wordt naar de circulaire economie (wat natuurlijk prachtig is) met haar visie/missie/doelstellingen ect.

Ook mis je hoe het bestuur er in staat mb.t. de SDG's en duurzaamheid, en ook de klimaatdoelen. Het zou mooi zijn als die worden opgesteld voor ROC Lelystad c.q. ROC van Amsterdam. Ik lees in een ppt dat ze in 2030 0% CO2 gaan uitstoten en 100 % circulair willen zijn.

Dus wat betreft visie en beleid 11 punten. Monitoring, voortgang (PDCA) zie ik nog niet terug dus als dat volgend jaar beter wordt uitgelicht: hoe dit beleid nu uitvoer krijgt en hoe impact wordt gemeten. Duidelijk nu dat Circulaire Economie (CRE) breder is, al blijft de term anders doen vermoeden.

Vraag 2

Onderwijs > Vragen

O2: Duurzaamheid integraal in het curriculum

Heeft uw onderwijsinstelling in minstens 5 opleidingen duurzaamheid een vanzelfsprekend onderdeel gemaakt van het curriculum? Licht toe. (Maximaal 30 punten)

30 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, duurzaam denken en doen wordt systematisch en integraal in minstens 5 opleidingen aangeboden (bewijs toevoegen).

Ja, in het curriculum van alle opleidingen op het MBO College Lelystad is duurzaamheid en CRE een vanzelfsprekend onderdeel. De werkgroep Transitie heeft een hybride leerlijn ontwikkelt met een eigen programma op Wikiwijs voor het vak Duurzaamheid in Beroep. Dit in samenwerking met O3-effect een bedrijf dat bouwt aan onderwijsinnovatie voor duurzame ontwikkeling. Ook krijgen alle opleidingen het vak Burgerschap waar het thema duurzaamheid in verweven is. Daarnaast heeft het overgrote deel van de opleidingen het vak Ondernemerschap in het curriculum waar duurzaamheid centraal staat. Daarnaast houdt het MBO College een CRE Tour waar studenten partner bedrijven bezoeken die circulair en/of duurzaam werk verrichten. Het is hierbij belangrijk om aan te geven dat er examen wordt gedaan in de beschreven vakken en dat dit ervoor zorgt dat CRE geborgen wordt binnen het MBO College Lelystad. Het bestand 'CRE in curriculum' geeft een overzicht van de hier beschreven implementatie van CRE in het curriculum van minstens 5 opleidingen.

Vanuit het visie en beleidsplan zorgt deze eerste fase voor het ontwikkelen van basis competenties die nodig zijn in de circulaire economie van de toekomst. Binnen deze visie wordt er gebouwd aan een hybride model van onderwijs die hierbij aansluit. De competenties en kennis die opgedaan worden tijdens de opleidingen worden gebruikt in de BPV challenges van de studenten met de partner bedrijven van MBO College Lelystad. Studenten van niveau 2 en 3 krijgen tijdens hun stage een opdracht met als thema duurzaamheid. Voor niveau 4 studenten is een samenwerkingsproject bedacht. Deze studenten zullen onderzoek doen naar 'in hoeverre hun stage bedrijf als duurzaam kan worden bestempeld'. De mbo-niveau 4 studenten zullen worden ondersteund door hbo studenten van de Aeres Hogeschool. Dit met oog op het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn.

Bedrijfsbezoek Enercon: <https://practoraat-cre.nl/24-januari-2020/>

Feedback

Om voor het maximaal aantal punten in aanmerking te komen geldt voor **minimaal 5 opleidingen** dat duurzaamheid

1. **structureel** is ingebed in het onderwijs (het komt ieder jaar terug)
2. **integraal** is ingebed (dus in het merendeel van de onderwijsactiviteiten, lessen, stage, kezedelen, projecten etc. etc.)

Uit de bewijzen kan ik opmaken dat van een structureel karakter sprake is: keuzedelen, ondernemerschap, challenges etc. "van alle opleidingen op het MBO College Lelystad is duurzaamheid en CRE een vanzelfsprekend onderdeel". Er staat **vanzelfsprekend onderdeel**. Goed voor 15 punten.

Om het integrale karakter te bewijzen is meer nodig (hoe diep is CRE verankerd in het curriculum en wat is de inhoud van de verankering):

1. Zijn keuzedelen, ondernemerschap en de challenges (in grote mate) verplicht? Zo niet dan kan een deel van de studentn dus een route zonder duurzaamheid kiezen. Dus in welke mate is het verplicht, volgt een student bv minimaal 3 van de 4 onderdelen?
2. De link naar keuzedeel werkt niet.
3. Graag ook voorbeelden van challenges en ondernemerschap toevoegen. Nu zijn het woorden maar dat is geen bewijs.
4. Geldt het volgende voor alle studenten?
  - o "Studenten van niveau 2 en 3 krijgen tijdens hun stage een opdracht met als thema duurzaamheid. Voor niveau 4 studenten is een samenwerkingsproject bedacht."

15 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, duurzaam denken en doen wordt systematisch en integraal in minstens 5 opleidingen aangeboden (bewijs toevoegen).

Ja, in het curriculum van alle opleidingen op het MBO College Lelystad is duurzaamheid en CRE een vanzelfsprekend onderdeel. De werkgroep Transitie heeft een hybride leerlijn ontwikkelt met een eigen programma op Wikiwijs voor het vak Duurzaamheid in Beroep. Dit in samenwerking met O3-effect een bedrijf dat bouwt aan onderwijsinnovatie voor duurzame ontwikkeling. Ook krijgen alle opleidingen het vak Burgerschap waar het thema duurzaamheid in verweven is. Daarnaast heeft het overgrote deel van de opleidingen het vak Ondernemerschap in het curriculum waar duurzaamheid centraal staat. Daarnaast houdt het MBO College een CRE Tour waar studenten partner bedrijven bezoeken die circulair en/of duurzaam werk verrichten. Het is hierbij belangrijk om aan te geven dat er examen wordt gedaan in de beschreven vakken en dat dit ervoor zorgt dat CRE geborgen wordt binnen het MBO College Lelystad. Het bestand 'CRE in curriculum' geeft een overzicht van de hier beschreven implementatie van CRE in het curriculum van minstens 5 opleidingen.

Vanuit het visie en beleidsplan zorgt deze eerste fase voor het ontwikkelen van basis competenties die nodig zijn in de circulaire economie van de toekomst. Binnen deze visie wordt er gebouwd aan een hybride model van onderwijs die hierbij aansluit. De competenties en kennis die opgedaan worden tijdens de opleidingen worden gebruikt in de BPV challenges van de studenten met de partner bedrijven van MBO College Lelystad. Studenten van niveau 2 en 3 krijgen tijdens hun stage een opdracht met als thema duurzaamheid. Voor niveau 4 studenten is een samenwerkingsproject bedacht. Deze studenten zullen onderzoek doen naar 'in hoeverre hun stage bedrijf als duurzaam kan worden bestempeld'. De mbo-niveau 4 studenten zullen worden ondersteund door hbo studenten van de Aeres Hogeschool. Dit met oog op het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn.

Bedrijfsbezoek Enercon: <https://practoraat-cre.nl/24-januari-2020/>

---- Ronde 2

Als reactie op de gegeven feedback is er een document aangemaakt onder de naam **Ronde 2 2.1**. Hier is de informatie waar om gevraagd is toegevoegd. Op onze website: <http://www.practoraat-cre.nl>, is ook veel informatie te vinden.

Conclusie

Het vak Duurzaamheid in het Beroep is verplicht. Dat maakt het structureel voor alle studenten. De WiKi Duurzaamheid in beroep die daarbij hoort ziet er gedegen uit. Echt een mooie Wiki!

Daarnaast lees ik dat naast Duurzaamheid in het Beroep duurzaamheid ook is geïntegreerd in het vak Burgerschap (overzicht CRE); via een CRE-tour, Labs4Sustainability en BPV. Mooi dat Labs4Sustainability minimaal 4x per jaar wordt gehouden en dat dit door de verschillende domeinen per toerbeurt wordt georganiseerd.

Bewijzen challenges prima. Leuk om dit te zien. Zeker ook de Corona-variant van [de mini hackaton](#).

Al met al duidelijke bewijzen dat jullie practoraat breed bij alle opleidingen zijn invloed uitoefent.

Goed voorde volle 30 punten.

30 punten

Vraag 3

Onderwijs > Vragen

O3: De SDG's in het onderwijs

Wordt er binnen de opleidingen een koppeling gemaakt met de SDG's? Licht toe.
(Maximaal 15 punten)

15 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, dat gebeurt systematisch en planmatig in minstens 5 opleidingen (bewijs toevoegen)

Ja, in de opleidingen wordt er een koppeling gemaakt met de SDG's. In het verplichte vak Duurzaamheid in Beroep (gemaakt door O3-effect) komen studenten in hun 1e of 2e jaar in aanraking met duurzaamheid. Voor dit vak fungeren de SDG als fundament. In de oriëntatiefase van het vak worden de SDG's uitgelegd en besproken. Ook wordt er een opdracht gemaakt over de SDG's.

Tijdens de management conferentie is er college breed gekozen voor het omarmen van de SDG's. Het ROC Flevoland en ROC Amsterdam gaan de SDG implementeren in hun onderwijs en beleid.

Het MBO College Flevoland heeft er bewust voor gekozen om het project te bestempelen als de Circulaire Regionale Economie en niet de algemene term Duurzaamheid te gebruiken. Dit vanwege een betere aansluiting op de vraag vanuit de provincie en het economische model dat ten grondslag ligt aan de circulaire economie. Het betekent echter niet dat CRE los staat van de SDG's. De SDG's zijn het uitgangspunt voor verduurzaming en elke opleiding afzonderlijk kan op deze manier kijken welke SDG's aansluiten bij het betreffende vakgebied. De impact groepen kunnen binnen circulair handelen worden bepaald. Het mbo-onderwijs vraagt om een praktische instelling en lesstof die gemakkelijk geïmplementeerd kan worden, daarom is er gekozen voor de focus op de transitie naar een circulaire samenleving, waarbij alle SDG's aanbod komen.

Feedback

Het keuzedeel is een landelijk geldend aanbod . Dit is beperkt systematisch ingebed. In bovenstaande tekst staat ook te lezen "we gaan dit impleneteren" Op welke manier komt het verder terug in de curricula? 6 Zoals nu uit bijgevoegde tekst opgemaakt kan worden is het projectmatig aangevlogen.

6 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, dat gebeurt systematisch en planmatig in minstens 5 opleidingen (bewijs toevoegen)

Ja, in de opleidingen wordt er een koppeling gemaakt met de SDG's. In het verplichte vak Duurzaamheid in Beroep (gemaakt door O3-effect) komen studenten in hun 1e of 2e jaar in aanraking met duurzaamheid. Voor dit vak fungeren de SDG als fundament. In de oriëntatiefase van het vak worden de SDG's uitgelegd en besproken. Ook wordt er een opdracht gemaakt over de SDG's.

Tijdens de management conferentie is er college breed gekozen voor het omarmen van de SDG's. Het ROC Flevoland en ROC Amsterdam gaan de SDG implementeren in hun onderwijs en beleid.

Het MBO College Flevoland heeft er bewust voor gekozen om het project te bestempelen als de Circulaire Regionale Economie en niet de algemene term Duurzaamheid te gebruiken. Dit vanwege een betere aansluiting op de vraag vanuit de provincie en het economische model dat ten grondslag ligt aan de circulaire economie. Het betekent echter niet dat CRE los staat van de SDG's. De SDG's zijn het uitgangspunt voor verduurzaming en elke opleiding afzonderlijk kan op deze manier kijken welke SDG's aansluiten bij het betreffende vakgebied. De impact groepen kunnen binnen circulair handelen worden bepaald. Het mbo-onderwijs vraagt om een praktische instelling en lesstof die gemakkelijk geïmplementeerd kan worden, daarom is er gekozen voor de focus op de transitie naar een circulaire samenleving, waarbij alle SDG's aanbod komen.

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 1.3** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden. Daarnaast geeft onze website <http://www.practoraat-cre.nl> ook veel informatie over activiteiten, challenges en uitgevoerde initiatieven.

Conclusie

Ronde 2 1.3 geeft een duidelijke toelichting op jullie aanpak binnen het SDG-onderwijs; ook de keuze waarom jullie niet àlle SDG's evenveel aandacht geven, wordt toegelicht. Mooi dat het management de SDG's heeft omarmd (is de SDG charter ook ondertekend?) Ben voor de volgende SustainaBul erg benieuwd naar uitgewerkt lesmateriaal / gemaakte opdrachten van jullie studenten!

10 punten

Vraag 4

Onderwijs > Vragen

O4: Aanbod duurzame vragen maatschappij & arbeidsmarkt

*Halen docenten actuele duurzaamheidsvraagstukken vanuit de arbeidsmarkt & maatschappij binnen om in de opleiding aan te bieden? Licht toe.
(Maximaal 15 punten)*

15 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, actuele duurzaamheidsvraagstukken worden op structurele basis door docenten vanuit de arbeidsmarkt & maatschappij opgehaald en in de opleidingen aangeboden (bewijs toevoegen).

De hele opzet van dit project is 1. De interne leerlijn 2. Het externe practoraat waardoor het bedrijfsleven, docenten en maatschappelijke partners aan elkaar verbonden worden. Het practoraat borgt de actuele duurzaamheidsvraagstukken en zorgt ervoor dat er aanbod en aansluiting ontstaat voor een duurzame aanpak bij de docenten. In de komende 5 jaar door middel van de sensibilisering en professionaliseringsfase worden docenten ondersteund om duurzaamheidsvraagstukken uit de arbeidsmarkt te implementeren in hun opleidingsaanbod. Nu is er door de aanpak van het lesmateriaal in Duurzaamheid in Beroep een directe link met de bedrijven en maatschappelijke partners waardoor vraagstukken automatisch actueel blijven. Het lesmateriaal is flexibel en blijft zich ontwikkelen.

https://www.youtube.com/watch?v=cgSauouiePE&feature=emb_logo

Feedback

De bewijslast toont niet duidelijk aan wat wordt gedaan. Beoordelen is hierdoor lastig. Daarom maar helft van aantla punten toegekend.

Hoe staat het practoraat in verbinding met de opleidingen?

Om welke duurzaamheid vraagstukken gaat het?

Hoeveel studenten zijn hierbij betrokken?

7 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, actuele duurzaamheidsvraagstukken worden op structurele basis door docenten vanuit de arbeidsmarkt & maatschappij opgehaald en in de opleidingen aangeboden (bewijs toevoegen).

De hele opzet van dit project is 1. De interne leerlijn 2. Het externe practoraat waardoor het bedrijfsleven, docenten en maatschappelijke partners aan elkaar verbonden worden. Het practoraat borgt de actuele duurzaamheidsvraagstukken en zorgt ervoor dat er aanbod en aansluiting ontstaat voor een duurzame aanpak bij de docenten. In de komende 5 jaar door middel van de sensibilisering en professionaliseringsfase worden docenten ondersteund om duurzaamheidsvraagstukken uit de arbeidsmarkt te implementeren in hun opleidingsaanbod. Nu is er door de aanpak van het lesmateriaal in Duurzaamheid in Beroep een directe link met de bedrijven en maatschappelijke partners waardoor vraagstukken automatisch actueel blijven. Het lesmateriaal is flexibel en blijft zich ontwikkelen.

https://www.youtube.com/watch?v=cgSauouiePE&feature=emb_logo

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 1.4** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden. Daarnaast geeft onze website <http://www.practoraat-cre.nl> ook veel informatie over activiteiten, challenges en uitgevoerde initiatieven.

Conclusie

Mooi dat er extra aanvullingen zijn geplaatst. Het practoraat in verbinding met andere opleidingen is nog niet helemaal duidelijk en concrete resultaten missen ook. Er staat wel al veel op stapel...mooi. Hopelijk hebben jullie volgend jaar foto's, filmpjes, redactionele stukjes enz als bewijslast. Trouwens...de aanvullingen vanuit ronde 2 1.4 met reacties en feedback klopt. Dus daarvoor extra punten.

10 punten

Vraag 5

Praktijk > Vragen

P1: Stimuleren BPV en/of stage duurzaamheid?

Worden studenten actief ondersteund en/of gestimuleerd bij het zoeken en vinden van een BPV of stage op het gebied van duurzaamheid? Licht toe. (Maximaal 10 punten)

10 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, dit is een verplicht en vanzelfsprekend onderdeel bij het zoeken en vinden van een BPV/stage binnen onze opleidingen (bewijs toevoegen).

Ja, studenten worden actief ondersteund en gestimuleerd bij het zoeken en vinden van een BPV of stage op het gebied van duurzaamheid. De stimulans komt voort vanuit het gehele MBO College Lelystad. Vanaf het moment dat studenten starten met hun opleiding komen zij in aanraking met duurzaamheid thema's. Dit door de vakken in hun opleiding, maar ook door workshops, Labs4Sustainability, CRE Tours en initiatieven in de school zelf (elektrische bus ook te gebruiken voor stages en CRE-tour, aftel klok, groen/hekken). Daarnaast is de Circulaire Regionale Economie ontstaan vanuit een Publiek-Private-Samenwerking waardoor het MBO College verschillende partners heeft zowel bij de gemeente en de provincie als in het bedrijfsleven. Deze partners bieden onze studenten een plek voor de BPV challenge/stage in hun laatste jaar. De bedrijven kunnen circulair zijn, een transitie doorgaan of het voornemen hebben om duurzaamheid te incorporeren.

https://www.youtube.com/watch?v=FgyCx3HZXJI&feature=emb_logo

Feedback

Zie: 'Ja, studenten worden actief ondersteund en gestimuleerd bij het zoeken en vinden van een BPV of stage op het gebied van duurzaamheid. De stimulans komt voort vanuit het gehele MBO College Lelystad.'

Feedback: dit is een hele mooie stelling en voldoet aan de vraagstelling. Het is echter de vraag of alle bewijslast wel voldoet:

- het document 'Partners' **voldoet wel**, o.a. door de zin: *'Alle bedrijven zijn bereid aan de PPS bij te dragen, bijvoorbeeld door studenten van het MBO College een bpv-plaats te geven, door ruimte en materialen beschikbaar te stellen, door kennis te delen, enz.*
- het filmpje is prachtig maar hoort dat bij deze vraag? Hoort het niet meer bij 'Onderwijs'? Of gaat het hier om een stageopdracht? Zo ja, is daar een document van

(stageopdracht)? Zo ja, graag toevoegen.

- de bijlagen 'Electrische bus', 'klok' en 'groen hek' zijn prachtige voorbeelden van duurzaamheid. Maar hoe staan ze ten opzichte van de vraagstelling of studenten actief ondersteund en/of gestimuleerd worden bij het zoeken en vinden van een BPV of stage op het gebied van duurzaamheid? Graag meer uitleggen + bewijs aanleveren.

5 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, dit is een verplicht en vanzelfsprekend onderdeel bij het zoeken en vinden van een BPV/stage binnen onze opleidingen (bewijs toevoegen).

Ja, studenten worden actief ondersteund en gestimuleerd bij het zoeken en vinden van een BPV of stage op het gebied van duurzaamheid. De stimulans komt voort vanuit het gehele MBO College Lelystad. Vanaf het moment dat studenten starten met hun opleiding komen zij in aanraking met duurzaamheid thema's. Dit door de vakken in hun opleiding, maar ook door workshops, Labs4Sustainability, CRE Tours en initiatieven in de school zelf (elektrische bus ook te gebruiken voor stages en CRE-tour, aftel klok, groen/hekken). Daarnaast is de Circulaire Regionale Economie ontstaan vanuit een Publiek-Private-Samenwerking waardoor het MBO College verschillende partners heeft zowel bij de gemeente en de provincie als in het bedrijfsleven. Deze partners bieden onze studenten een plek voor de BPV challenge/stage in hun laatste jaar. De bedrijven kunnen circulair zijn, een transitie doorgaan of het voornemen hebben om duurzaamheid te incorporeren.

https://www.youtube.com/watch?v=FgyCx3HZXJI&feature=emb_logo

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 2.1** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden. Daarnaast geeft onze website <http://www.practoraat-cre.nl> ook veel informatie over activiteiten, challenges en uitgevoerde initiatieven.

Conclusie

Ronde 2:

Zie: Document Ronde 2 2.1:

De eerste stages inclusief opdracht over duurzaamheid zullen in 2023 starten, zoals zichtbaar is in de afbeelding op de volgende pagina. Hier is een overzicht van project CRE vindbaar. Op het moment zijn we bezig met het ontwikkelen van de opdracht. Iedere student zal een bijdrage leveren door een analyse te maken over hoe het stage bedrijf

bijdraagt aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

Feedback: een goede ontwikkeling. 1 extra punt

Zie: Document Ronde 2 2.1:

... De CRE-tour is een hybride leervorm waarbij studenten de circulaire partner bedrijven opzoeken om zich zo verder te ontwikkelen en oriënteren op het gebied van circulariteit en duurzaamheid. De Labs4Sustainability worden minimaal 4x per jaar gehouden.

Feedback: indirect voor de vraagstelling t.a.v. stages maar wel zeer waardevol daarvoor. 1 extra punt

Zie: Document Ronde 2 2.1:

Gekoppeld aan SDG 7 een voorbeeld van een L4S vanuit de opleiding bouw.

(voorbeeld: https://www.youtube.com/watch?v=usXcCW8107M&feature=emb_logo)

Op onze website zijn verschillende voorbeelden van evenementen, challenges en initiatieven te vinden (www.practoraat-cre.nl).

Feedback: mooie en waardevolle projecten maar voldoen niet aan de vraagstelling. Helaas geen extra punten.

Zie: Document Ronde 2 2.1: Punt 6 organisatie - Werkgroep Transitie

De leden van de werkgroep Transitie (projectleider, drie docenten, vertegenwoordiger Waterschap Zuiderzeeland, vertegenwoordiger Natuur- en Milieufederatie Flevoland) vormen de motor van PPS (Practoraat).

Feedback: indirect voor de vraagstelling t.a.v. stages maar wel zeer waardevolle voedingsbodem voor duurzame stages. 1 extra punt

1 + 1 + 1 = 3 punten

score ronde 1 en 2: 5 + 3 = 8 punten

Helemaal eens met deze feedback, misschien nu nog indirect, de komende periode kan er naar een directere en betere verbinding met het MBO gewerkt worden, benieuwd hoe dit zich in de toekomst verder ontwikkeld.

8 punten

Vraag 6

Praktijk > Vragen

P2: Opdrachten op het gebied van duurzaamheid tijdens de BPV/stage

Krijgen studenten tijdens de BPV of stage opdrachten mee m.b.t. duurzaamheid? Licht toe. (Maximaal 15 punten)

15 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, dit is een verplicht en vanzelfsprekend onderdeel bij het uitvoeren van een BPV of stage binnen onze opleidingen (bewijs toevoegen)

Mbo-studenten niveau twee en drie krijgen tijdens hun stage een opdracht mee met als thema duurzaamheid. Voor mbo niveau vier studenten is een samenwerkingsproject bedacht. Deze studenten zullen onderzoek doen naar: in hoeverre hun stage bedrijf als duurzaam kan worden bestempeld. De mbo-niveau 4 studenten zullen worden ondersteund door HBO studenten van de Aeres Hogeschool. Ook met oog op het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn.

Aanleveren voor bewijs is nog niet mogelijk. In 2019 is het project CRE gestart en dan eerste stages zullen in 2022/2023 plaats vinden.

Feedback

Een heel goed initiatief. Alleen draait het nog niet en zien we geen bewijslast. Wanneer concrete informatie wordt meegestuurd kunnen we kijken er meer punten kunnen worden teobedeeld. Anders wellicht voor volgend jaar.

2 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, dit is een verplicht en vanzelfsprekend onderdeel bij het uitvoeren van een BPV of stage binnen onze opleidingen (bewijs toevoegen)

Mbo-studenten niveau twee en drie krijgen tijdens hun stage een opdracht mee met als thema duurzaamheid. Voor mbo niveau vier studenten is een samenwerkingsproject bedacht. Deze studenten zullen onderzoek doen naar: in hoeverre hun stage bedrijf als duurzaam kan worden bestempeld. De mbo-niveau 4 studenten zullen worden ondersteund door HBO studenten van de Aeres Hogeschool. Ook met oog op het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn.

Aanleveren voor bewijs is nog niet mogelijk. In 2019 is het project CRE gestart en dan eerste stages zullen in 2022/2023 plaats vinden.

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 2.2** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden. Daarnaast geeft onze website <http://www.practoraat-cre.nl> ook veel informatie over activiteiten, challenges en uitgevoerde initiatieven.

Conclusie

Goed dat jullie docent Maurijn Ode ondersteunen deze goede initiatieven! Vooral uitbreiden en dan kunnen jullie volgend jaar nog meer delen met de Rankers! Daarom ruime verdubbeling punten

6 punten

Vraag 7

Praktijk > Vragen

P3: Netwerkvorming en samenwerking

Stimuleert uw onderwijsinstelling netwerkvorming en samenwerking van docenten met bedrijven en maatschappelijke organisaties om actuele duurzaamheidsvraagstukken op te halen? Licht toe.

(Maximaal 15 punten)

15 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, netwerkvorming en samenwerking met bedrijven en maatschappelijke organisaties zijn een verplicht onderdeel van het werk van onze docenten (bewijs toevoegen).

Ja de onderwijsinstelling stimuleert netwerkvorming en samenwerking. Door middel van verschillende workshops en projecten worden docenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties met elkaar in aanraking gebracht. Dit gaat via workshops en events zoals het diner met Andre Kuipers of het kick-off event aan de start van het schooljaar 2020/2021. Ook zorgen de Labs4sustainability ervoor dat docenten betrokken zijn bij de initiatieven en projecten die binnen het PPS worden ondernomen. Het doel van het MBO College is om verschillende partijen (onderwijs, overheid en ondernemers) bij elkaar te krijgen en samen projecten en initiatieven te starten die de circulaire economie ten goede komen. De netwerkvorming geldt ook voor studenten. Bij het MBO College Lelystad zijn we bezig met het vormen van de Unit Green. Een studentenclub die zich inzet voor duurzame initiatieven.

Warmtemolen L4S: https://www.youtube.com/watch?v=usXcCW8107M&feature=emb_logo

Diner Pensant: <https://www.youtube.com/watch?v=WtQ6sRk3ymE>

Katapult sessie: https://www.youtube.com/watch?v=8MT88SaWH4A&feature=emb_logo

<https://practoraat-cre.nl/27-augustus-2020/>

Feedback

Maurijn

Het hele Practoraat CRE is het antwoord op deze vraag.

De 35 partners (zie Website) en Provincie en Gemeente vormen de backbone voor het ophalen van de vraagstukken.

Zie bv ook Talent kleut Felvoland en PRICE

Roeland

Practoraat is een ontwikkeling die samenwerking en netwerkvorming stimuleert.

Net gestart in dit schooljaar met een workshopprogramma.
Wat ik mis zijn de opleidingen die bij dit Practoraat zijn betrokken.
En ook voorbeelden van duurzaamheidsvraagstukken.
En wat is de rol van docenten binnen dit practoraat?

14 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, netwerkvorming en samenwerking met bedrijven en maatschappelijke organisaties zijn een verplicht onderdeel van het werk van onze docenten (bewijs toevoegen).

Ja de onderwijsinstelling stimuleert netwerkvorming en samenwerking. Door middel van verschillende workshops en projecten worden docenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties met elkaar in aanraking gebracht. Dit gaat via workshops en events zoals het diner met Andre Kuipers of het kick-off event aan de start van het schooljaar 2020/2021. Ook zorgen de Labs4sustainability ervoor dat docenten betrokken zijn bij de initiatieven en projecten die binnen het PPS worden ondernomen. Het doel van het MBO College is om verschillende partijen (onderwijs, overheid en ondernemers) bij elkaar te krijgen en samen projecten en initiatieven te starten die de circulaire economie ten goede komen. De netwerkvorming geldt ook voor studenten. Bij het MBO College Lelystad zijn we bezig met het vormen van de Unit Green. Een studentenclub die zich inzet voor duurzame initiatieven.

Warmtemolen L4S: https://www.youtube.com/watch?v=usXcCW8107M&feature=emb_logo

Diner Pensant: <https://www.youtube.com/watch?v=WtQ6sRk3ymE>

Katapult sessie: https://www.youtube.com/watch?v=8MT88SaWH4A&feature=emb_logo

<https://practoraat-cre.nl/27-augustus-2020/>

Conclusie

OP de website is duidelijk te zien dat alle docenten van het college aan de slag zijn met het thema duurzaamheid;

Workshop IVN en ook startbijeenkomst schooljaar.

Alle studenten van het MBO college Lelystad krijgen het Keuzedeel Duurzaamheid in het beroep waar ze tijdens de stage moeten kijken naar duurzaamheidsvraagstukken.

Ook de L4S dwingt de docent hier een rol in te hebben zie bv filmpjes van Warmte molen en Katapultsessie.

Unit Green is aansprekend omdat de student hierin een centrale rol speelt.
Eens met hetzelfde aantal punten als in ronde 1.

14 punten

Vraag 8

Praktijk > Vragen

P4: Interne communicatie en transparantie over duurzaamheid

*Hoe communiceert uw instelling aan studenten, docenten, staf en directie over duurzaamheid binnen de onderwijsinstelling? Licht toe.
(Maximaal 10 punten)*

10 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, dat gebeurt systematisch en planmatig via diverse kanalen (bewijs toevoegen) .

Per mail en via ons interne platform intranet worden docenten, staf en directie op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen het CRE project. 3 tot 4 keer per jaar ontvangen zij een nieuwsbrief met hoogte punten en andere interessante ontwikkelingen waar zij deel van hebben uitgemaakt. Deze brief wordt zowel intern als extern met onze partners gedeeld. Ook maakt onze practor deel uit van het Management Team en brengt directie op de hoogte van ontwikkelingen van het project.

Studenten worden op de hoogte gehouden via het intranet en via hun docenten voor het vak Duurzaamheid in Beroep. Daarnaast is het MBO College Lelystad gestart met het opzetten van Unit Green, een soort vereniging voor studenten die zich graag inzetten voor de transitie naar een circulaire duurzame samenleving. Hier worden verschillende thema's en projecten besproken en ook zal de vraag vanuit de studenten duidelijkheid brengen.

Ook zijn er A0 frames door het schoolgebouw, die intern nieuws delen met alle bezoekers. Daarnaast hangen er posters door het gebouw met wist je datjes van partner bedrijven en is er in de hal een count-down klok te vinden die elk jaar aftelt tot we in 2050 zijn aangekomen in de circulaire samenleving die Nederland beoogt.

Feedback

Ja, dat gebeurt systematisch en planmatig via diverse kanalen = max. 10 punten

De bestanden in HEIC format kon ik helaas niet openen.

Goed dat er vanuit het practoraat gecommuniceerd wordt met interne en externe doelgroepen. De communityvorming is een pre omdat deze leden een ambassadeursfunctie hebben. De Count-Down Klok is een goede manier om bewustzijn te verhogen.

Licht voor het volledig aantal punten toe of er vanuit strategisch beleid/visie een duidelijke link is naar de communicatie. Is er misschien een communicatieplan duurzaamheid? Maken jullie ook gebruik van social media om studenten als interne doelgroep te bereiken? Voeg nog enkele voorbeelden van berichten toe om dit te illustreren.

8 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, dat gebeurt systematisch en planmatig via diverse kanalen (bewijs toevoegen) .

Per mail en via ons interne platform intranet worden docenten, staf en directie op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen het CRE project. 3 tot 4 keer per jaar ontvangen zij een nieuwsbrief met hoogte punten en andere interessante ontwikkelingen waar zij deel van hebben uitgemaakt. Deze brief wordt zowel intern als extern met onze partners gedeeld. Ook maakt onze practor deel uit van het Management Team en brengt directie op de hoogte van ontwikkelingen van het project.

Studenten worden op de hoogte gehouden via het intranet en via hun docenten voor het vak Duurzaamheid in Beroep. Daarnaast is het MBO College Lelystad gestart met het opzetten van Unit Green, een soort vereniging voor studenten die zich graag inzetten voor de transitie naar een circulaire duurzame samenleving. Hier worden verschillende thema's en projecten besproken en ook zal de vraag vanuit de studenten duidelijkheid brengen.

Ook zijn er A0 frames door het schoolgebouw, die intern nieuws delen met alle bezoekers. Daarnaast hangen er posters door het gebouw met wist je datjes van partner bedrijven en is er in de hal een count-down klok te vinden die elk jaar aftelt tot we in 2050 zijn aangekomen in de circulaire samenleving die Nederland beoogt.

----- Ronde 2

Om te reageren op de feedback is er een document toegevoegd (**Ronde 2 2.4**). Zie onze website voor resultaten van de ondernomen activiteiten. <http://www.practoraat-cre.nl>

Conclusie

Ja, dat gebeurt systematisch en planmatig via diverse kanalen = maximaal 10 punten

Goed dat er vanuit het practoraat gecommuniceerd wordt met interne en externe doelgroepen. De communityvorming is een pre omdat deze leden een ambassadeursfunctie hebben. De Count-Down Klok is een goede manier om bewustzijn te verhogen.

Uit de aanvulling blijkt dat er een duidelijk communicatieplan is opgesteld t.b.v. duurzaamheid onder de aandacht brengen binnen de organisatie. Daarin is ook een duidelijke connectie met de visie gemaakt. Ook via de website van het practoraat wordt heel duidelijk wat er allemaal gebeurt op gebied van duurzaamheid.

Ga zo door, hier kunnen andere scholen een voorbeeld aan nemen.

10 punten

Vraag 9

Praktijk > Vragen

P5: Externe communicatie en transparantie over duurzaamheid

*Hoe communiceert uw instelling extern over duurzaamheid in relatie tot uw onderwijsinstelling? (naar ouders, bedrijven, de samenleving) Licht toe.
(Maximaal 10 punten)*

10 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, dat gebeurt systematisch en planmatig via diverse kanalen (bewijs toevoegen).

In het externe communicatiebeleid heeft het MBO College Lelystad verschillende doelgroepen. 1. De partners en het bedrijfsleven 2. de gemeente en 3. de potentiële leerlingen.

3 tot 4 keer per jaar wordt er een nieuwsbrief verspreid met de hoogte punten en andere interessante ontwikkelingen binnen het CRE project. Deze update gaat zowel naar het interne netwerk (docenten, directie etc.) als naar de partners naar de PPS. Dit gebeurt systematisch.

Met alle doelgroepen wordt beeldmateriaal van de Labs4Sustainability en andere projecten/initiatieven gedeeld via de website van het [practoraat](#) en op [linked-in](#). Dit ter inspiratie maar ook als blijkt dat onze mbo studenten kunnen meedenken en werken aan problemen die het bedrijfsleven/gemeente ondervindt.

Potentiele studenten worden geïnformeerd via de website, instagram en de [youtube pagina](#). Het bericht dat meegegeven wordt is samen voor een duurzame aarde. De bedoeling is dat het materiaal hen inspireert, innovatief is en interactie tot stand brengt. Op de instagram pagina worden onderwerpen van de lessen Duurzaamheid in Beroep gedeeld en zijn wekelijkse tips te vinden voor duurzame handelingen.

Ook zijn er regelmatig interviews en of events waar onze practor CRE vertegenwoordigd. Dit op ad hoc basis. Daarnaast is onze elektrische bus voorzien met de logo's van het project. Wanneer hij rond rijdt maakt de bus reclame voor CRE.

Feedback

Goede weergave van de verschillende projecten en initiatieven van MBO College Lelystad wat betreft duurzaamheid. Alles wordt vastgelegd. Sommige onderdelen vallen onder planmatig en systematisch voor andere kanalen ontbreekt dit nog. Wellicht een idee om een communicatieplan op te zetten waarin de doelen beschreven worden en welke acties deze ondersteunen. Op de eigen website van ROC/MBO College Lelystad is het practoraat moeilijk vindbaar. Mooi als dit geïntegreerd kan worden.

8 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, dat gebeurt systematisch en planmatig via diverse kanalen (bewijs toevoegen).

In het externe communicatiebeleid heeft het MBO College Lelystad verschillende doelgroepen. 1. De partners en het bedrijfsleven 2. de gemeente en 3. de potentiële leerlingen.

3 tot 4 keer per jaar wordt er een nieuwsbrief verspreid met de hoogte punten en andere interessante ontwikkelingen binnen het CRE project. Deze update gaat zowel naar het interne netwerk (docenten, directie etc.) als naar de partners naar de PPS. Dit gebeurt systematisch.

Met alle doelgroepen wordt beeldmateriaal van de Labs4Sustainability en andere projecten/initiatieven gedeeld via de website van het [practoraat](#) en op [linked-in](#). Dit ter inspiratie maar ook als blijkt dat onze mbo studenten kunnen meedenken en werken aan problemen die het bedrijfsleven/gemeente ondervindt.

Potentiele studenten worden geïnformeerd via de website, instagram en de [youtube pagina](#). Het bericht dat meegegeven wordt is samen voor een duurzame aarde. De bedoeling is dat het materiaal hen inspireert, innovatief is en interactie tot stand brengt. Op de instagram pagina worden onderwerpen van de lessen Duurzaamheid in Beroep gedeeld en zijn wekelijkse tips te vinden voor duurzame handelingen.

Ook zijn er regelmatig interviews en of events waar onze practor CRE vertegenwoordigd. Dit op ad hoc basis. Daarnaast is onze elektrische bus voorzien met de logo's van het project. Wanneer hij rond rijdt maakt de bus reclame voor CRE.

----- Ronde 2

Om te reageren op de feedback is er een document toegevoegd (**Ronde 2 2.5**). Zie onze website voor resultaten van de ondernomen activiteiten. <http://www.practoraat-cre.nl>

Conclusie

Communicatie plan is toegevoegd. Op de verschillende communicatie kanalen is genoeg informatie wat betreft communicatie duurzaamheid. Website geeft activiteiten goed weer. Instagram zou beter onderhouden kunnen worden.

10 punten

Vraag 10

Praktijk > Vragen

P6: Training en ondersteuning docenten

Voorziet uw school in de ondersteuning en training van docenten met het doel om actuele kennis over duurzaamheid te vergroten en duurzaamheid te integreren in het curriculum? Licht toe.

(Maximaal 15 punten)

15 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, dit is een verplicht en vanzelfsprekend onderdeel van de ondersteuning en training van onze docenten (bewijs toevoegen).

De werkgroep Transitie heeft in samenwerking met [O3-effect](#) een eigen programma voor het vak Duurzaamheid in Beroep ontwikkelt. Dit is voortgekomen uit de ondersteuning van het Practoraat Circulaire Regionale Economie en de PPS. Voor de training en sensibilisering van het gehele docenten team zijn in samenwerking met [IVN-natuureducatie](#) workshops gemaakt om docenten te ondersteunen en actuele kennis over duurzaamheid te vergroten. Ook heeft het als doel docenten te leren hoe circulariteit en duurzaamheid terugkomt in hun eigen vakgebied. Hiermee willen we het docenten team enthousiasmeren en eigen inbreng stimuleren. Ook zijn er verschillende workshops gedurende het schooljaar waar docenten onderdeel vanuit maken.

Feedback

Ziet er goed uit! Kunnen we vb ontvangen van "gehouden trainingen" en kunnen jullie bewijzen heoveel docenten hieraan deelgenomen hebben?

IVN natuureducatie is goede bewijslast workshop.

10 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, dit is een verplicht en vanzelfsprekend onderdeel van de ondersteuning en training van onze docenten (bewijs toevoegen).

De werkgroep Transitie heeft in samenwerking met [O3-effect](#) een eigen programma voor het vak Duurzaamheid in Beroep ontwikkelt. Dit is voortgekomen uit de ondersteuning van het Practoraat Circulaire Regionale Economie en de PPS. Voor de training en sensibilisering van het gehele docenten team zijn in samenwerking met [IVN-natuureducatie](#) workshops gemaakt om docenten te ondersteunen en actuele kennis over duurzaamheid te vergroten. Ook heeft het als doel docenten te leren hoe circulariteit en duurzaamheid terugkomt in hun eigen vakgebied. Hiermee willen we het docenten team enthousiasmeren en eigen inbreng stimuleren. Ook zijn er verschillende workshops gedurende het schooljaar waar docenten onderdeel vanuit maken.

Conclusie

Prima aanvulling

15 punten

Vraag 11

Bedrijfsvoering > Vragen

B1: Langetermijnvisie

*Heeft uw onderwijsinstelling een langetermijnvisie en beleid voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering over ten minste de komende tien jaar? Licht toe.
(Maximaal 15 punten)*

15 punten

Antwoord Ronde 1

Nee, maar we vinden dit wel belangrijk en willen hiermee starten (bewijs toevoegen).

Het MBO College Lelystad is bezig met het ontwikkelen van een langetermijnvisie en beleid voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering. In de praktijk en onderwijs is het een belangrijk onderdeel van het college. Dit kan nog worden door ontwikkelt in de bedrijfsvoering. In de management conferentie van het ROC Flevoland zijn de SDG's omarmd en elk college bepaald zijn eigen strategie dit te implementeren. Hier is mee gestart, maar nog niet volledig ontwikkelt.

Feedback

Geod dat jullie hiermee willen starten!

3 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, we hebben onze ambities en plannen hierin vastgelegd en scherpen deze na nieuwe inzichten regelmatig verder aan (bewijs toevoegen).

Het MBO College Lelystad is bezig met het ontwikkelen van een langetermijnvisie en beleid voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering. In de praktijk en onderwijs is het een belangrijk onderdeel van het college. Dit kan nog worden door ontwikkelt in de bedrijfsvoering. In de management conferentie van het ROC Flevoland zijn de SDG's omarmd en elk college bepaald zijn eigen strategie dit te implementeren. Hier is mee gestart, maar nog niet volledig ontwikkelt.

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 3.1** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden.

Conclusie

Goed dat jullie een duurzame ambitie hebben opgesteld voor 2030. Tip om de doelstellingen periodiek te herijken en bij te stellen.

10 punten

Vraag 12

Bedrijfsvoering > Vragen

B2: Gasverbruik

*Wat zijn de ontwikkelingen in de twee belangrijkste gebouwen van uw instelling op het gebied van gasverbruik? Licht toe.
(Maximaal 10 punten)*

10 punten

Antwoord Ronde 1

We monitoren het gasverbruik en nemen ad hoc maatregelen om het te verminderen (bewijs toevoegen).

Bewijs en input volgt. Ad hoc maatregelen worden toegepast. Sinds het ROC van Amsterdam en Flevoland de SDG's omarmd hebben zijn er meer ontwikkelingen in de richting van CRE voor verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering.

Feedback

In afwachting van bewijstukken, zoals gemeld in het antwoord, is de score de helft van het aantal te behalen punten

2 punten

Antwoord Ronde 2

We monitoren het gasverbruik en nemen projectmatig maatregelen ter vermindering (bewijs toevoegen).

Bewijs en input volgt. Ad hoc maatregelen worden toegepast. Sinds het ROC van Amsterdam en Flevoland de SDG's omarmd hebben zijn er meer ontwikkelingen in de richting van CRE voor verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering.

--- Ronde 2

Kijk voor de whole school approach en in relatie tot verduurzaming van bedrijfsvoering naar het bestand samenvatting. Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 3.2** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden.

Conclusie

In de bijgevoegde bewijslast is goed te zien op welke manier duurzaamheid binnen bedrijfsvoering structureel en projectmatig wordt aangepakt.

Er is een start gemaakt op dit op een projectmatige manier te gaan doen en voldoet hiermee aan de gestelde criteria van antwoord B

Volgend jaar zien we dus meer voorbeelden van projecten op dit gebied en bewijzen van

daadwerkelijke structurele vermindering!

H: mee eens!

8 punten

Vraag 13

Bedrijfsvoering > Vragen

B3: Elektriciteitsverbruik

*Wat zijn de ontwikkelingen in de twee belangrijkste gebouwen van uw instelling op het gebied van elektriciteitsverbruik? Licht toe.
(Maximaal 10 punten)*

10 punten

Antwoord Ronde 1

We monitoren het elektriciteitsverbruik en nemen ad hoc maatregelen om het te verminderen (bewijs toevoegen).

Bewijs en input volgt. Ad hoc maatregelen worden toegepast. Sinds het ROC van Amsterdam en Flevoland de SDG's omarmd hebben zijn er meer ontwikkelingen in de richting van CRE voor verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering.

Feedback

Ben benieuwd naar het bewijs en de input en natuurlijk naar de ontwikkelingen. Mooi dat jullie de SDG's hebben omarmt.

1 punten

Antwoord Ronde 2

We monitoren het elektriciteitsverbruik en nemen projectmatig maatregelen ter vermindering (bewijs toevoegen).

Bewijs en input volgt. Ad hoc maatregelen worden toegepast. Sinds het ROC van Amsterdam en Flevoland de SDG's omarmd hebben zijn er meer ontwikkelingen in de richting van CRE voor verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering.

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 3.3** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden.

Conclusie

Zie nu een strategisch huisvestingsplan als bewijslast.
Helaas kan ik uit de bewijslast niet opmaken dat jullie elektriciteitsverbruik monitoren en dat jullie maatregelen nemen.
Wel lees ik dat jullie nu LED verlichting hebben in de bestaande plafonds.
Daarom een extra punt.

2 punten

Vraag 14

Bedrijfsvoering > Vragen

B4: Afvalbeleid

Wat zijn de ontwikkelingen van uw instelling op het gebied van afval in de afgelopen drie jaar (in termen van reductie, scheiding, hergebruik en verwerking)? Licht toe. (Maximaal 10 punten)

10 punten

Antwoord Ronde 1

We monitoren de afvalproductie, hebben er beleid op en nemen systematisch maatregelen zodat afval continu verminderd en circulair wordt (bewijs toevoegen).

Begin dit jaar is een aanbestedingleidraad opgezet voornamelijk voor het afvalbeleid van het ROC Amsterdam en ROC Flevoland. Dit is gericht op het creëren van een circulaire aanpak. In de bijlage zijn de criteria en ambities vindbaar. De opdracht is ondertussen uitbesteed en volgt de Rapid Impact Contracting methode voor het afvalbeleid.

Feedback

In de bijgevoegde aanbestedingsdocumenten worden een aantal beleidsuitspraken gedaan.

Graag achterliggende documenten toevoegen:

- het interne beleidsdocument op basis waarvan de aanbestedingsstukken zijn opgesteld
- waaruit blijkt dat de afvalproductie wordt gemonitord
- er systematisch maatregelen genomen worden om afval continu te verminderen en circulair te maken

3 punten

Antwoord Ronde 2

We monitoren de afvalproductie, hebben er beleid op en nemen systematisch maatregelen zodat afval continu verminderd en circulair wordt (bewijs toevoegen).

Begin dit jaar is een aanbestedingleidraad opgezet voornamelijk voor het afvalbeleid van het ROC Amsterdam en ROC Flevoland. Dit is gericht op het creëren van een circulaire aanpak. In de bijlage zijn de criteria en ambities vindbaar. De opdracht is ondertussen uitbesteed en volgt de Rapid Impact Contracting methode voor het afvalbeleid.

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 3.4** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden.

Conclusie

Extra punten zijn gegeven voor het toevoegen van de verschillende beleidsdocumenten.

Wat nog ontbreekt is een uitwerking van de KPI's op het gebied van afval in periodieke managementinformatie en de concrete maatregelen die zijn genomen om de geproduceerde hoeveelheid afval te verminderen.

Tip: Werk de genoemde KPI's op het gebied van afval uit in managementinformatie zodat periodiek kan worden beoordeeld of de genomen maatregelen ook daadwerkelijk het gewenste effect hebben gehad en er zonodig kan worden bijgestuurd.

5 punten

Vraag 15

Bedrijfsvoering > Vragen

B5: Mobiliteit beleid

*Heeft de instelling (extra) maatregelen genomen om het woon-/werkverkeer en het zaken- of dienstenverkeer te verduurzamen? Licht toe.
(Maximaal 10 punten)*

10 punten

Antwoord Ronde 1

Ja (bewijs toevoegen)

Het ROC van Amsterdam en de Flevopolder heeft een fietsplan opgesteld waar woon-werkverkeer op de fiets mee gestimuleerd wordt. Vitaliteit, duurzaamheid en gezondheid staan hierbij voorop. Ook is de parkeerplaats bij het MBO College Lelystad voorzien van een elektrische laadpaal. Dit om vanuit school aan de randvoorwaarden te voldoen om te kiezen voor een elektrische auto. Ook heeft het MBO College Lelystad sinds kort beschikking over een elektrische bus die gebruikt kan worden voor stages en de CRE tour (bezoeken van circulaire partner bedrijven).

Vergoeding voor woon-/werkverkeer wordt berekend per km tot een maximum van 50 km. Er dus stimulans om binnen die grens te blijven, maar geen onderscheid tussen auto of trein. Wellicht plek voor verbetering.

<https://practoraat-cre.nl/24-januari-2020/>

Feedback

TIP: Is er zicht op welk aandeel van de totale co2 uitstoot wordt geleverd door mobiliteit? Zijn er concrete doelstellingen om de uitstoot door mobiliteit te reduceren? En welke middelen worden ingezet om dat doel te bereiken?

Hoe wordt de duurzame reisoptie gestimuleerd en hoe de on-duurzame ontmoedigd? Zijn daar voorbeelden van?

Er zijn wel maatregelen, maar die komen niet voort uit een duurzaamheidsbeleid op mobiliteit. Vandaar het geringere puntenaantal. Is er beleid? Dan graag toelichten en bijvoegen.

4 punten

Antwoord Ronde 2

Ja (bewijs toevoegen)

Het ROC van Amsterdam en de Flevopolder heeft een fietsplan opgesteld waar woon-werkverkeer op de fiets mee gestimuleerd wordt. Vitaliteit, duurzaamheid en gezondheid staan hierbij voorop. Ook is de parkeerplaats bij het MBO College Lelystad voorzien van een elektrische laadpaal. Dit om vanuit school aan de randvoorwaarden te voldoen om te kiezen voor een elektrische auto. Ook heeft het MBO College Lelystad sinds kort beschikking over een elektrische bus die gebruikt kan worden voor stages en de CRE tour (bezoeken van circulaire partner bedrijven).

Vergoeding voor woon-/werkverkeer wordt berekend per km tot een maximum van 50 km. Er dus stimulans om binnen die grens te blijven, maar geen onderscheid tussen auto of trein. Wellicht plek voor verbetering.

<https://practoraat-cre.nl/24-januari-2020/>

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 3.5** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden.

Conclusie

Mooie mogelijkheden, maatregelen en stimulans voor duurzaam vervoer.

Voor volgend jaar, en voor de 10 punten: De Whole School Approach gaat vooral over de kracht van duurzaamheid die hem zit in integraliteit. Als er een algemeen beleid of lange termijn visie op duurzaamheid is en die kan worden doorvertaald naar mobiliteit, dan is dat goed hier aan te geven. En dan vervolgens een bewijs dat dit beleid ten uitvoer wordt gebracht door middel van het aangeven van een best practice. Ik heb als ranker nu zelf even gekeken bij vraag B1 ten aanzien van een langetermijnvisie. Ik zag dat die inderdaad ontbreekt.

Als ik kijk naar de doelstellingen in de bijlagen, dan is dat in 2030 klimaatneutraal. En hier worden dan vooral doelstellingen rondom huisvesting geschetst. Ik ben benieuwd of er gekeken wordt naar wat het aandeel aan mobiliteit heeft binnen de totale footprint van het college en daarmee of het speerpunt moet zijn of niet. En vanuit die uitkomst dan concrete doelen formuleren om de uitstoot op basis van mobiliteit te reduceren.

Het advies van de werkgroep duurzaamheid stelt twee stevige targets voor 2030. Ik zou hierin dan mobiliteit explicieter meenemen (of als het aandeel te gering is om op te focussen, dan zou ik dat ergens willen zien om de keuze/prioritering daarin te begrijpen). Mooie aanzet, nu nog verder uitwerken en implementeren.

Vraag 16

Bedrijfsvoering > Vragen

B6: Voedselbeleid

Heeft uw instelling maatregelen genomen om de catering en de kantine te verduurzamen?

Licht toe.

(Maximaal 10 punten)

10 punten

Antwoord Ronde 1

Ja, wij hebben veel traditionele keuzes vervangen door vegetarische en veganistische, biologische en fairtrade opties (bewijs toevoegen).

Het voedselbeleid is uitbesteed aan de cateraar [#TGTHR](#). Zij staan voor: De verbinding tussen eetgewoonten en culturen, tussen gezond zijn en presteren en tot samen genieten. Er zijn verschillende opties voor een divers aantal eetgewoontes. Reactie van cateraar ontbreekt nog. Wel kunnen wij uit eigen ervaring zeggen dat vegetarische opties altijd aanwezig zijn. Soep of pasta salades. Veganistische opties af en toe. Biologisch en fairtrade hebben wij op dit moment geen info over.

Feedback

Klinkt als een goede start. Kun je nog iets meer bewijs toevoegen bv overeenkomst met cateraar en een foto van de menukaart/bord en/of aanbod in de kantine. Er zijn dan meer punten te verdienen.

3 punten

Antwoord Ronde 2

Ja, wij hebben veel traditionele keuzes vervangen door vegetarische en veganistische, biologische en fairtrade opties (bewijs toevoegen).

Het voedselbeleid is uitbesteed aan de cateraar [#TGTHR](#). Zij staan voor: De verbinding tussen eetgewoonten en culturen, tussen gezond zijn en presteren en tot samen genieten. Er zijn verschillende opties voor een divers aantal eetgewoontes. Reactie van cateraar ontbreekt nog. Wel kunnen wij uit eigen ervaring zeggen dat vegetarische opties altijd aanwezig zijn. Soep of pasta salades. Veganistische opties af en toe. Biologisch en fairtrade hebben wij op dit moment geen info over.

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 3.6** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden. Zie ook de website: <https://tgthrfond.nl/>

Conclusie

Leuk die labels voor green choice of local choice etc, die worden bij de producten gezet. Leuke bijlage over een week geen vlees eten door cateraar [#TGTHR](#). Besteden jullie hier intern ook aandacht aan dit soort thema's.

Fijn dat menukaarten zijn toegevoegd. Wellicht kun je nog meer punten verdienen door een foto van het aanbod en hoe je dit presenteert. Een goede presentatie van gezondere producten heeft invloed op het koopgedrag.

7 punten

Vraag 17

Bedrijfsvoering > Vragen

B7: Inkoopbeleid

Houdt uw instelling rekening met de criteria Maatschappelijk Verantwoord Inkopen van PIANO? Licht toe. (Maximaal 10 punten)

10 punten

Antwoord Ronde 1

-

Nog geen input

Feedback

Bekeken op:

1. Visie en Missie ROC / AOC / School en dienst Inkoop / Bedrijfsvoering
2. Format / Richtlijnen / Ondersteuning bij duurzame inkoop / aanbesteding
3. Voorbeeld en uitwerking Duurzame aanbesteding / praktijkcase
4. voorbeeld Uitvoering / inkoopcontract / duurzame aanbidding n.a.v. aanbesteding / Duurzame uitwerking in praktijk

1. *ranking* -

Ik mis Missie Visie en uitgangspunten Inkoop MBO College Lelystad aangaande duurzaamheid.

Aanbeveling / Tip: Ik mis Missie Visie van het ROC en ook de belangrijke vraag 'Waarom' je als MBO College Lelystad eigenlijk duurzaam wilt (moet?) handelen en acteren

2. *ranking* -

Ik mis de beschrijving hoe een duurzaam inkoopproces, een duurzame aanbesteding handen en voeten te geven.

Aanbeveling / Tip: Een beknopt stappenplan dan wel format zou het vorm- en inhoud geven van de aanbesteding vergemakkelijken.

3. *ranking* -

Misschien is het MBO College Lelystad nog niet toegekomen aan een duurzame aanbesteding. Is dit wel al gebeurd dan is het toevoegen van zo'n aanbesteding als voorbeeld aan te bevelen

4. *ranking* -

Geen voorbeeld

Algemeen: Geen antwoord ingevuld daarom score 0.

Wat verstaan jullie onder duurzaamheid? Wat speelt er in de markt?, Welke kansen en mogelijkheden zijn er. Hoe zet je een duurzame aanbesteding in elkaar?, Wat zijn de processtappen? ... Duurzaam aanbesteden, oftewel het op zoek gaan naar duurzame en circulaire partners vergt een andere insteek dan de analoog aanbesteden.

0 punten

Antwoord Ronde 2

Ja (bewijs toevoegen).

Nog geen input

--- Ronde 2

Voor ronde 2 is een document aangemaakt die extra informatie bevat. Onder de naam **Ronde 2 3.7** zijn aanvullingen en reacties op de gegeven feedback te vinden.

Conclusie

Bekeken op:

1. Visie en Missie ROC / AOC / School en dienst Inkoop / Bedrijfsvoering

stuk SDG geeft al meer duidelijkheid al mis ik nog steeds een echte Missie Visie van het ROC aangaande duurzaamheid, de SDG's en het waarom.

2. Format / Richtlijnen / Ondersteuning bij duurzame inkoop / aanbesteding

Het strategisch huisvestingsplan geeft wel enige duidelijkheid. Het duurzame inkoopproces, de duurzame doelstellingen van inkoop als mede de ambities is nog niet nader beschreven

3. Voorbeeld en uitwerking Duurzame aanbesteding / praktijkcase

niet aanwezig

4. voorbeeld Uitvoering / inkoopcontract / duurzame aanbidding n.a.v. aanbesteding /
Duurzame uitwerking in praktijk

niet aanwezig

Blijft wel staan mijn opmerkingen uit de vorige ronde: Wat verstaat MBO-college Lelystad onder duurzaamheid? Wat speelt er in de markt?, Welke kansen en mogelijkheden zijn er. Hoe zet je een duurzame aanbesteding in elkaar?, Wat zijn de processtappen? .... Duurzaam aanbesteden, oftewel het op zoek gaan naar duurzame en circulaire partners vergt een andere insteek dan analoog aanbesteden.

4 punten

Vraag 18

Integraal > Vragen

T1: Best Practice 1

Laat zien welke successen je hebt behaald bij de integrale brede implementatie van duurzaamheid. Beschrijf hier een good practice waar je trots op bent ter inspiratie voor andere instellingen. Stel de tekst zo op dat deze direct voor promotionele doeleinden kan worden gepubliceerd. Dat geldt ook voor de uploads. Geef ook aan bij welke onderdelen van de Whole School Approach deze good practice het beste past. (Maximaal 30 punten)

30 punten

Antwoord Ronde 1

-

Wij zijn trots op onze doorlopende leerlijn die wij gezamenlijk met onze partners ontwikkeld hebben. Deze hybride leerlijn krijgt draagvlak door de ondersteuning van het [Practoraat Circulaire Regionale Economie](#) dat onderdeel uitmaakt van het [MBO College Lelystad](#). Vanuit de visie: studenten opleiden voor een circulaire toekomst, is dit project ontstaan. Sinds dit jaar krijgen alle eerstejaarsstudenten van het MBO College Lelystad het vak [Duurzaamheid in het Beroep](#). Van 400 studenten in het huidige schooljaar, naar 800 in het schooljaar 2021/2022, naar alle 1200 studenten van het MBO College Lelystad in 2023. De studenten zullen examen moeten afleggen, waardoor duurzaamheid een generiek onderdeel binnen ons college vormt. In de bijlage is een schematische weergave van onze hybride leerlijn vindbaar.

Het lesmateriaal, dat in samenwerking met [o3-effect](#) ontwikkeld is, vormt de basiskennis voor studenten om zich tijdens het verloop van hun studie verder te kunnen ontwikkelen op het gebied van CRE. De studenten worden almaar meer bewust en door deze stimulans uitgedaagd onderdeel uit te maken van een circulaire toekomst. Het vak is flexibel en staat open voor inbreng van docenten en input van studenten wat ervoor zorgt dat de lesstof altijd actueel blijft en duurzaamheid relevant is voor iedere opleiding die bij ons college aangeboden wordt.

Via de [CRE-tour](#), waarbij enkele van onze vijfendertig partners uit het bedrijfsleven bezocht kunnen worden, wordt kennis tussen de student en het bedrijfsleven uitgewisseld om een versnelling van de circulaire transitie voort te brengen. Dit gebeurt door de tour, verschillende projecten en initiatieven, maar voornamelijk door de stage die studenten bij onze partners zullen volbrengen. Mbo-niveau twee en drie studenten zullen een opdracht over het thema duurzaamheid meekrijgen. Mbo-niveau 4 zal, in samenwerking met de Aeres Hogeschool, een onderzoek verrichten naar de mate van duurzaamheid van het bedrijf waar stagegelopen wordt. Dit om het practoraat aan het lectoraat te koppelen en de doorstroom van het mbo naar het hbo te bevorderen.

De samenwerking met de docenten en studenten van MBO College Lelystad, de directie, [Provincie Flevoland](#) en de partners van het Practoraat CRE ervaren wij als de Best Practice van het MBO College Lelystad. Zo krijgt de doorlopende leerlijn, gefocust op de circulaire regionale economie, succesvol vorm.

Feedback

Mooi good practice en prima verhaal dat zo gepubliceerd kan worden.

Na de 2de ronde worden pas de punten toegekend.

0 punten

Antwoord Ronde 2

-

-

Conclusie

De best practices zijn op basis van de volgende criteria beoordeeld:

- De best practice is interdisciplinair / meerdere WSA onderdelen (5)
- De best practice is innovatief (5)
- De beste practice heeft een groot bereik / meerdere partners betrokken (5)
- De beste practice heeft veel impact (5)
- De beste practice is ook bij andere scholen toepasbaar (5)
- De best practice is publicabel dwz helder, aantrekkelijk en inspirerend beschreven (5)

26 punten

Vraag 19

Integraal > Vragen

T2: Good Practice 2

*Laat zien welke successen je hebt behaald bij de integrale brede implementatie van duurzaamheid. Beschrijf hier een good practice waar je trots op bent ter inspiratie voor andere instellingen. Stel de tekst zo op dat deze direct voor promotionele doeleinden kan worden gepubliceerd. Dat geldt ook voor de uploads. Geef ook aan bij welke onderdelen van de Whole School Approach deze good practice het beste past.
(Maximaal 30 punten)*

30 punten

Antwoord Ronde 1

-

Vanuit het [Practoraat Circulaire Regionale Economie](#) worden elk jaar minimaal vier Labs4Sustainability georganiseerd. Deze labs ondersteunen de hybride leerlijn en verbinden de overheid, het bedrijfsleven en het onderwijs met elkaar. De labs vormen een platform van kennis en inspiratie voor ieder die onderdeel uitmaakt van het evenement. Cruciaal is de deelneming van onze studenten die zich via deze labs ontwikkelen binnen de vastgestelde leerlijn. Het doel van de labs kan verschillen, maar in iedere editie zijn de overheid, ondernemers en het onderwijs betrokken.

Zo is er een [L4S](#) geweest met als doel het bouwen van een warmtemolen ([zie link](#)). In dit project waren leerlingen van het [Technasium](#), mbo studenten van het [MBO College Lelystad](#) en hbo studenten van [Aeres Hogeschool](#) en [Windesheim](#) betrokken bij het ontwikkelen van een warmtemolen. De studenten ondersteunen elkaar met hun eigen specialiteiten. De pragmatische instelling van mbo'ers en de begeleiding, planning en overzichtelijkheid van de hbo studenten. Vaak komen deze projecten voort uit vragen van de provincie of het bedrijfsleven, die hulp kunnen gebruiken bij innovatie. In dit geval werd het project ingebracht door leerlingen van het Technasium zelf en fungeerde windmolenbouwer [Enercon](#), als kennisexpert voor de voortgang van het proces.

Een ander voorbeeld van een [L4S](#) is het pensant diner met André Kuipers ([zie link](#)). In deze editie werden partners uit het bedrijfsleven, afgevaardigde uit de provincie, studenten en docenten uitgenodigd voor een duurzaam diner. Hier was aandacht voor de werkzaamheden van [circulaire partners](#) en deed André Kuipers zijn verhaal over de urgentie goed met onze grondstofvoorziening om te gaan. Ook werd er door middel van verschillende stellingen discussies aangewakkerd tussen de sectoren, ieder vanuit zijn eigen perspectief.

Samenwerking en kennisdeling staan tijdens L4S voorop. Deze initiatieven zijn waardevol voor de ontwikkeling van het Practoraat. Ook is de reflectie van studenten naar het bedrijfsleven en de overheid een fundamenteel onderdeel van de labs. De continuïteit borgt het thema duurzaamheid binnen het college en ondersteund de beweging naar een meer circulaire samenleving in de toekomst. Hier zijn wij trots op.

Feedback

Mooie good practice. Inspirerend voor anderen en helder beschreven. Kan zo gepubliceerd worden.

0 punten

Antwoord Ronde 2

-

-

Conclusie

-

19 punten

Vraag 20

Integraal > Vragen

T3: Keurmerken

*Heef uw instelling 1 of meerdere van de volgende keurmerken of labels
(Maximaal 15 punten)*

15 punten

Antwoord Ronde 1

Gezonde school

Het MBO College Lelystad heeft als certificering het keurmerk gezonde school. Vanuit vitaal burgerschap en een voorafgaand project: topsportmentaliteit is dit keurmerk voortgekomen.

Feedback

Prima, geen opmerkingen. Handig om zo bewijs aan te leveren. Maximala aantal punten voor een keurmerk toegekend.

5 punten

Antwoord Ronde 2

-

-

Conclusie

Maximaal aantal punten voor 1 keurmerk toegekend.

5 punten

